Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Cypriot Newspapers Indexed Material H Phoni Tis Kyprou or Stasinos

1888-10-01

þÿ — º ± Ä ¬ Ã Ä ± Ã ¹ Â Ä · Â š Í À Á ¿ Å

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ º Ì Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis Pafos

http://hdl.handle.net/11728/8185

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γέμισα
Ζωπος
Κύπρος → Αγγλία
φορολογία.
αρχαιοτητες
Πόφος ✓
Αστυνομια
Δικαιοσυνη
Κ. Χαμιαλης

COOP
χειρογρα
εγκλιματα
βιοκαλλιεργ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Ἐν τῷ «Χρόνῳ» ἐδημοσιεύθη τὸ ἑξῆς περὶ Κύπρου ἄρθρον· «Τὰ πράγματα τῆς Κύπρου δὲν ἑλκύουσι ζωηρῶς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Ἄγγλων, καίτοι ὑπάρχουσι λόγοι, ὧν ἕνεκεν δὲν ἔπρεπε νὰ διαφεύγωσιν ὅλως τὴν προσοχήν. Ἀπεκτήσαμεν τὴν νῆσον ἐν ἔτει 1878 ὡς στρατιωτικὸν σταθμόν, ἐπί τινα δὲ χρόνον πάντες ἐφαίνοντο κατευχαριστημένοι ἐκ τῆς νέας κτήσεως.. Συνεφωνήσαμεν ν' ἀποτίνωμεν εἰς τὸν Σουλτάνον ποσὸν, ὅπερ ἐφωράθη λίαν ὑπέρογκον, ἐξακολουθοῦμεν δ' ἀπὸ δέκα ἐτῶν καταβάλλοντες τακτικῶς τὸ ποσὸν τοῦτο. Μέχρι τοῦδε μικρὸν ἐχρησίμευσεν ἡ κατοχή, ἐπειδὴ ὅμως κατὰ μέσον ὅρον καταβάλλομεν ὑπὲρ αὐτῆς ἀνὰ πᾶν ἔτος περὶ τὰς τριάκοντα χιλιάδας λιρῶν, δέον νὰ ὑποτεθῇ ὅτι τὰ ὑπουργεῖα, ἅτινα διεδέχθησαν ἄλληλα ἀπὸ τοῦ 1878, κρίνουσι τὴν κτῆσιν ἀνταξίαν τῆς θυσίας. Ἡ θέσις τῆς Κύπρου ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς παγκοσμίου ἡμερώσεως δὲν εἶνε ἀνεπιφανής. Κειμένη εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἑνώσεως τῶν τριῶν μεγάλων πολιτισμῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τοῦ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ τῆς Ἀσίας, σώζουσα δ' ἀναρίθμητα ἴχνη καὶ λείψανα τοῦ κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς, κλασικοὺς καὶ μεσαιωνικοὺς χρόνους βίου, ἡ νῆσος παρέχει εὐρὺ στάδιον εἰς ἀρχαιολογικὰς ἐρεύνας, ὡς ἐπελήφθη ἤδη ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Αἱ ἀνασκαφαὶ, ἃς ἐπεχείρησαν ἑταῖροι τῆς Βρεττανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς θέσεως, ἔνθα ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς Παφίας Ἀφροδίτης, ἤγαγον εἰς φῶς ἐρείπια ἀρχοῦντα, ὅπως ὁρισθῇ εἰς τὰ καθόλου ὁρυθμὸς τῆς οἰκοδομῆς. Ἐπιγραφαὶ εὑρέθησαν περὶ τὰς 150, εὑρέθησαν δὲ καὶ τινα καλλιτεχνήματα, ἐν οἷς μαρμαρίνη κεφαλὴ παιδὸς ἀρίστης ἑλληνικῆς τέχνης. Ἐν γένει τὰ πορίσματα τῶν ἀνασκαφῶν ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἐνθαρρυντικά, ὥστε χώρα πλουσία οἵα ἡ Ἀγγλία δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ διακοπῶσιν ἕνεκεν ἐλλείψεως χρημάτων.

Φωνή της Κύπρου
1)13/10/1888

Καὶ ταῦτα μὲν ἐνδιαφέρουσι τοὺς εὐπόρους ἐραστὰς τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλης ἀπόψεως τὰ πράγματα τῆς Κύπρου εἶνε ἄξια τῆς προσοχῆς τῶν Ἄγγλων φερολογουμένων. Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς νήσου εἶνε, τό γε νῦν ἔχον, ἥκιστα εὐάρεστος. Ὅτι ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τόπου ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα, οὐ μόνον ὑπάρχει ἰσοζύγιον, ἀλλ' ἀπομένει καὶ σπουδαῖον περίσσευμα. Ἐν συνόλῳ, κατὰ τὴν δεκαετῆ ἀγγλικὴν διαχείρησιν, εἰσεπράχθησαν λ. στ. 1,672,426, ἐδαπανήθησαν δὲ 1,127,579. Ἀπελείφθη λοιπὸν περίσσευμα ἐκ λ. στ. 554,847. Ἀλλ' ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀπορροφᾷ 92,000 λ. στ. κατ' ἔτος, ἵνα δ' ἐπαρκέσῃ εἰς τὸ βάρος τοῦτο ἡ νῆσος, ἐδέησε νὰ προσέλθῃ ἀρωγὸς ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις, καταβαλοῦσα ἐν ὅλῳ λ. στ. 294,000. Προστιθεμένου τοῦ ποσοῦ τούτου, αἱ ὁλικαὶ πρόσοδοι τῆς νήσου ἐν μιᾷ δεκαετίᾳ ἀνέρχονται εἰς 1,966,426. Κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἐδαπανήθησαν, ἐπὶ τόπου 1,127,579 καὶ εἰς φόρον τῇ Πύλῃ 893,750, ἤτοι ἐν ὅλῳ 2,021,329. Ἀπέμεινε λοιπὸν ἔλλειμμα ἐκ 54,903 λ. στ. Τὸ εὐκρινὲς συμπέρασμα εἶναι ὅτι, ἐνῷ αἱ πρόσοδοι τῆς νήσου κατέλιπον ἐν μιᾷ δεκαετίᾳ περίσσευμα ἐκ 544,000 λ. στ., ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀπερρόφησεν 893,000, ἐξ ὧν 294,000 κατέβαλε τὸ ἀγγλικὸν ταμεῖον. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἡ Κύπρος ἠγόρασεν ἀντὶ 600 χιλιάδων λιρῶν τὸ προνόμιον τοῦ κυβερνᾶσθαι ἐπὶ δέκα ἔτη ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας. Ἐφέτος τὸ εἰς 31,466 λ. στ. δριοθὲν περίσσευμα ἐλαττοῦται τοῦ μέσου ὅρου, διότι ἡ Κύπρος ὑπέφερε δεινῶς ἐξ ἀνομβρίας, ἥτις ἐν τισι μὲν διαμερίσμασι κατέστησεν ἀναγκαῖα ἔκτακτα μέτρα ἀνακουφίσεως, ἀλλαχοῦ δὲ ἐπήνεγκεν αὔξησιν τῶν ἀγροτικῶν ἐγκλημάτων, συνεπενεγκοῦσαν αὔξησιν τῶν ἀστυνομικῶν καὶ δικαστικῶν δαπανῶν. Ὁ ἁρμοστὴς Σὶρ Βούλσυερ ἔκρινεν ἀπαραίτη-

Φωνή της Κύπρου
1)13/10/1888

τον νὰ καταβάλῃ ἡ Ἀγγλία ἐξ μυριάδας λιρῶν, ἵνα ἐπιτευχθῇ ἰσοζύγιον καὶ ἐξοφληθῇ ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, παρὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἀποικιῶν, ἠρνήθη νὰ διαθέσῃ πλείονας τῶν τρισμυρίων λιρῶν, ἐξέφρασε δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι «δι' ἐπιμελεστάτης διαχειρίσεως τῶν πόρων τῆς νήσου, διὰ προσκαίρου χρησιμοποιήσεως τῶν παρακαταθηκῶν καὶ δι' ἄλλων συνδυασμῶν, ἐπὶ πᾶσι δὲ δι' εὐσταθοῦς περιστολῆς τῶν δαπανῶν, καὶ ἰδίᾳ δὲ δι' ἐλαττώσεως τῶν ὑπερβαινόντων ποσόν τι μισθῶν», θὰ ἀποκατασταθῇ τὸ ἰσοζύγιον. Ὁ λόρδος Κνούτσφορδ ἀπεκρίθη ὅτι καταβάλλεται μὲν πᾶσα προσπάθεια πρὸς περιστολὴν τῶν δαπανῶν, ὅτι ὅμως ἡ ἐλάττωσις τῶν μισθῶν κεῖται ἐκτὸς συζητήσεως, τοῦτο δὲ χάριν τῆς δημοσίας πίστεως, «διότι πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων κατέλιπον ἑτέρους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας, ἵνα ὑπηρετήσωσιν ἐν Κύπρῳ». Τὸ ἐπιχείρημα ἐφαίνετο ἀκαταμάχητον· ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑφυπουργὸς ἀνταπήντησεν ἀλλοκότως ὅτι, «ἐὰν ἡ πρόσκαιρος ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ ἐκληφθῇ ὡς φορολογία, εἰς τὴν τυχαίαν ταύτην περιπέτειαν ὑπόκεινται πάντες οἱ ὑπάλληλοι, ἐν Κύπρῳ ἢ ἀλλαχοῦ». Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν φρονεῖ ὅτι οὐδὲν ἔχει τὸ ἄδικον ἡ αὐθαίρετος ἐλάττωσις μισθῶν προσυμπεφωνημένων, τὸν κατάφωρον δὲ τοῦτον σφετερισμὸν δὲν θεωρεῖ ὡς ἀθέτησιν τῶν ὅρων τῆς δημοσίας πίστεως, διότι πρόκειται περὶ φορολογίας! Ἀφοῦ οὕτω κρίνει Ἄγγλος ὑπουργός, οὐδὲν ἄπορον, ἐὰν τὰ αἱρετὰ μέλη τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου τῆς Κύπρου προσεπάθησαν νὰ ἐλαττώσωσι τοὺς μισθοὺς πάντων τῶν Ἀγγλων ὑπαλλήλων. Ὁ ἁρμοστὴς ἐξανέστη τότε· ἀλλ' ἐὰν γί-

Φωνή της Κύπρου
1)13/10/1888

νωσι δεκτα: αἱ θεωρίαι τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἡ διαγωγὴ τῶν Κυπρίων ἦν, οὐ μόνον νόμιμος, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄκρον πατριωτική. Κατ' οὐσίαν πιστεύεται ὅτι αἱ δαπάναι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν Κύπρῳ εἶνε δεκτικαὶ σπουδαίας ἐλαττώσεως, ἐν διακοινώσει δ' ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1888 ὁ λόρδος Κενούτσφορδ ἀγγέλλει ὅτι, κατὰ τὴν προσεχῆ χηρείαν τῆς θέσεως, ὁ μισθὸς τοῦ ἀσμοστοῦ θὰ ἐλαττωθῇ ἀπὸ 4000 λ. εἰς 2000, ὁ δὲ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπικρατείας ἀπὸ 1200 εἰς 800, θὰ ἐφαρμοσθῇ δ' ἐν πᾶσι τοῖς κλάδοις τῆς ὑπηρεσίας αὐστηροτάτη οἰκονομία. Τοῦτο εἶνε βεβαίως ἀναγκαιότατον· συζητητέον ὅμως ἂν ἐπιεικῶς πολιτευόμεθα πρὸς τοὺς Κυπρίους, ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς τὸ μέγιστον μέρος τοῦ καταθλιπτικωτάτου φόρου τῆς ὑποτελείας. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι ἡ Κύπρος ὠφελήθη μεγάλως τεθεῖσα ὑπὸ ἀγγλικὴν διαχείρησιν. Παρέσχομεν αὐτῇ, ὡς ὡμολόγησεν ὁ Κ. Χαϊκάλης, τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα ἀδιαφθόρου καὶ ἀμερολήπτου δικαιοσύνης, ἀπηλλάξαμεν δ' αὐτὴν τῆς μάστιγος τῶν ἀκρίδων. Ἀλλὰ τὸ ἀντίτιμον ἀπέτισαν οἱ Κύπριοι ἀδρῶς. Κατέβαλον ἥμισυ ἑκατομμύριον λιρῶν ἐντὸς δέκα ἐτῶν, ἐὰν δ' ὑπερισχύσῃ ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, θὰ καταβάλωσιν ἔτι πλείονα ἐν τῷ μέλλοντι. Καὶ ὅμως, ἐὰν παράσχωμεν πίστιν εἰς τὸν Κ. Χαϊκάλλην, αἱ πρὸ δεκαετίας εὐέλπιδες προσδοκίαι βιομηχανικῆς καὶ γεωργικῆς ἀναπτύξεως δὲν ἐπληρώθησαν, οὐδ' εἶνε πιθανὸν νὰ πληρωθῶσιν, ἐφ' ὅσον ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀπορροφᾷ τὸ καθαρώτερον μέρος τῶν προσόδων καὶ τὸ θησαυροφυλάκιον τρέφει ἰδιαιτέρας θεωρίας περὶ φορολογικῶν περιπετειῶν. Τὸ ἐνεστὸς

Φωνή της Κύπρου
1)13/10/1888

σύστημα, καθ' ὃ τὸ ἐξ Ἀγγλίας βοήθημα ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ταλαντευομένων ἀναγκῶν τῆς ἐπιτοπίας διαχειρίσεως, δὲν εἶνε εὐχάριστον. Ἐὰν εἶνε δίκαιον νὰ φέρῃ ἡ χώρα αὕτη ἓν μέρος τοῦ ἐπαχθοῦς φόρου τῆς ὑποτελείας, τὸ ποσοστὸν καλὸν εἶνε νὰ ὁρισθῇ ἀναλλοιώτως καὶ ἐν ἐλευθερίῳ πνεύματι. Τὴν Κύπρον κατέχομεν χάριν ἰδίων ἡμῶν σκοπῶν, πρὸς τοὺς σκοποὺς δὲ τούτους δέον νὰ ὦσιν ἀνάλογοι αἱ θυσίαι. Ἐὰν ἐπήρχετο διαρκής τις συμφωνία, τὰ περισσεύματα, ἅτινα θὰ ἐπετυγχάνοντο δι' ἀγαθῆς διαχειρήσεως, θὰ διετίθεντο πρὸς ἐλάττωσιν φόρων, ἢ ἀνάπτυξιν τῶν βιομηχανικῶν καὶ γεωργικῶν πόρων τῆς νήσου, ἐνῷ νῦν χρησιμεύουσιν εἰς ἐλάττωσιν τοῦ βοηθήματος, ὠφελοῦντα μόνον τὸ ἀγγλικὸν θησαυροφυλάκιον. Ὑπὸ τοὺς ἐνεστῶτας ὅρους, τηροῦμεν μὲν τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀπονέμομεν ἀμερόληπτον δικαιοσύνην, δὲν δυνάμεθα ὅμως ν' ἀποδώσωμεν εἰς τὴν νῆσον τὴν ἀρχαίαν εὐημερίαν καὶ εὐφορίαν.

Φωνή της Κύπρου
1)13/10/1888